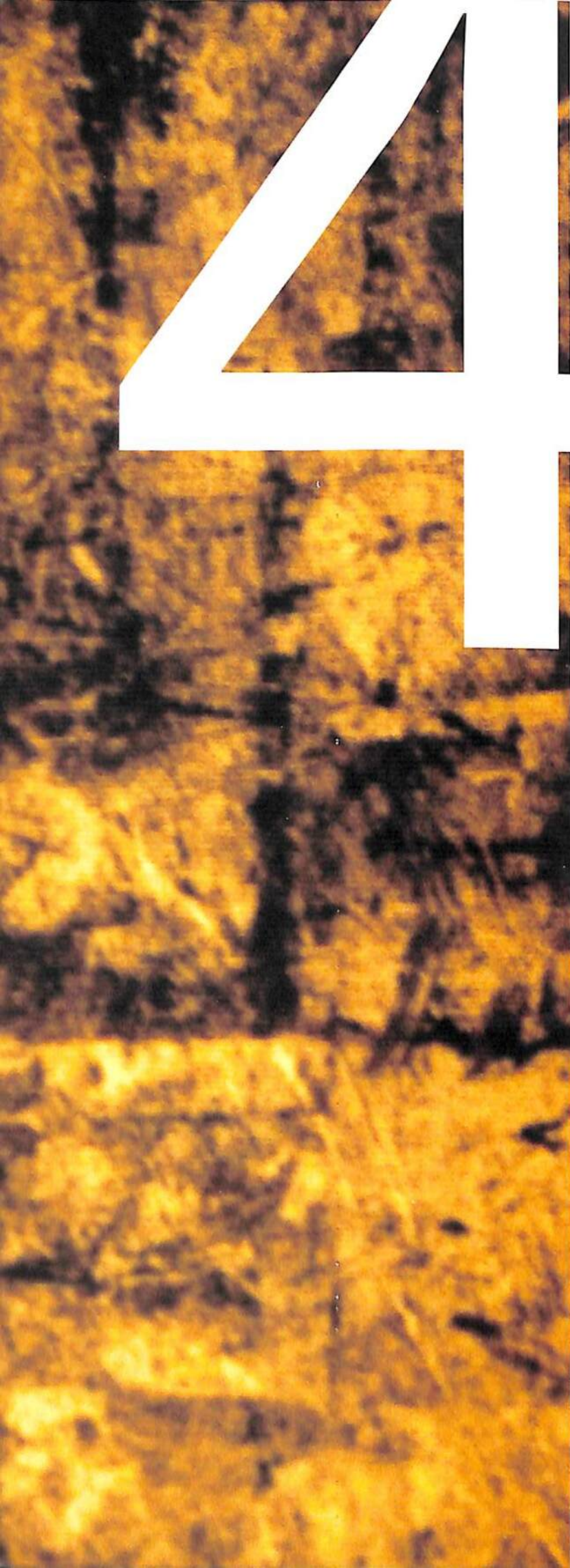


ART EXHIBITION

BY

Thai IV

Rama IX Art Museum Foundation



Rama IX Art Museum Foundation

சென்னை

บทความ
(ไมเคิล ไรท์)

จิตรกรไทยวันนี้มีหลายคนที่มีฝีมือสูงความคิดลึกซึ้ง และสร้างสรรค์อย่างคาดไม่ถึงทั้งนี้อาจนับได้ว่าทั้งนำย่นดีและประหลาดใจ เพราะตามจริงศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทยมิได้เริ่มต้นด้วยระยะเวลาเฉพาะตัวนั้น ทอดจากรัชกาลที่ ๔ ถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยได้รับความสนใจจาก ศิลปะตะวันตกซึ่งในยุคนั้นไม่อยู่ในสภาพตึกนัก ศิลปะสมัยพระนางเจ้าวิจิตร ธิวัตก็ไปทาง Realism อย่างเหาะเหาะความรู้สึกมากจนเกินควร และ ประดับประดาเหลือขอและต่อมาได้เกิด ศิลปะแนวจิตรกรรมรักชาติ(หรือศิลปะ รัฐการ) ในประเทศอิตาลี เยอรมันและโซเวียต ซึ่งหนักไปทาง Realism อย่างเหาะเหาะหังการและความทารุณในเบื้องต้นชาวสยามหันไปนิยมศิลปะ ตะวันตกเพราะนิยม Realism เราพิศวง และ อยากเรียนรู้อีกว่าเขียนธรรม ชาติตรงตามที่ตาเห็นไม่ใช่ตามหลักที่โบราณสอนไว้ ดังนั้นจึงไม่สนใจศิลปะ ใหม่ๆ เช่น Impressionism ที่เกิดในฝรั่งเศสปลายรัชกาลที่ ๕ หรือ Cubism ที่เจริญในรัชกาลที่ ๖-๗ แต่หลงใหลกับศิลปะปลูกใจ รักชาติ อย่างเผด็จการที่ใช้ Realism เพื่อสร้างมายา ครูที่น่าศิลปะสมัยใหม่ หรือ ศิลปะตะวันตกเข้ามาที่สำคัญที่สุดคือ อาจารย์คิปปี้ ฟีระศรี (Corrado Feroci) ชาวอิตาลีที่รับราชการ พศ. ๒๕๐๕ เราท่าน จะนิยมหรือไม่นิยมงานของท่านไม่เป็นประเด็นแต่เป็นเรื่องสนนิยม แต่ละคน อาจารย์คิปปี้ ฟีระศรี เป็นคนในสมัยนั้น และถูกฝึกฝนเป็นนักออกแบบอนุ สारวีย์วิรัชชนแห่งชาติอย่าง Realistic)ซึ่งทุกวันนี้ไม่ค่อยเป็นที่นิยมนักในโลก ตะวันตกอาจารย์คิปปี้ ฟีระศรี เป็นบุคคล สำคัญ เพราะความเคารพรักที่ท่าน มีต่อลูกศิษย์ และความเคารพรักที่ท่านได้รับจากลูกศิษย์คนไทย ดูเหมือนท่านจะเป็นฝรั่งคนเดียวที่ศิษย์ (และศิษย์ของศิษย์) ยังบูชาเป็นครูตามประเพณีโบราณที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือท่านสามารถถ่ายทอดฝีมืออันดีเยี่ยมของท่าน โดยไม่บังคับศิษย์ให้หลงกับศิลปะ “Real- istic เผด็จการรักชาติ” ที่ท่านเองเรียนมาศิษย์ไทยของท่าน มีความหลากหลายที่เดินห่างออกไปจาก Nationalist Realism เข้าถึง Impressionism Cubism Surrealism การรื้อฟื้นศิลปะไทยประเพณี และทางอื่นอีกหลายทางที่ยากจะหาศัพท์เรียกเป็นไปได้ว่าชีวิตชีวาและความ หลากหลายของจิตรกรรมไทยทุกวันนี้ เกิดจากสำนักทางศิลปะของชาวสยามเองประการหนึ่ง และความสนใจจากต่างประเทศที่คนไทยสนใจนักหนา อีก ประการหนึ่งเดียวที่จะอธิบายศิลปะไทยทุกวันนี้ หากไม่รู้ในบทบาทของ ครูวิเศษ ศิลป์ ฟีระศรี ที่เห็นกันทุกวันนี้

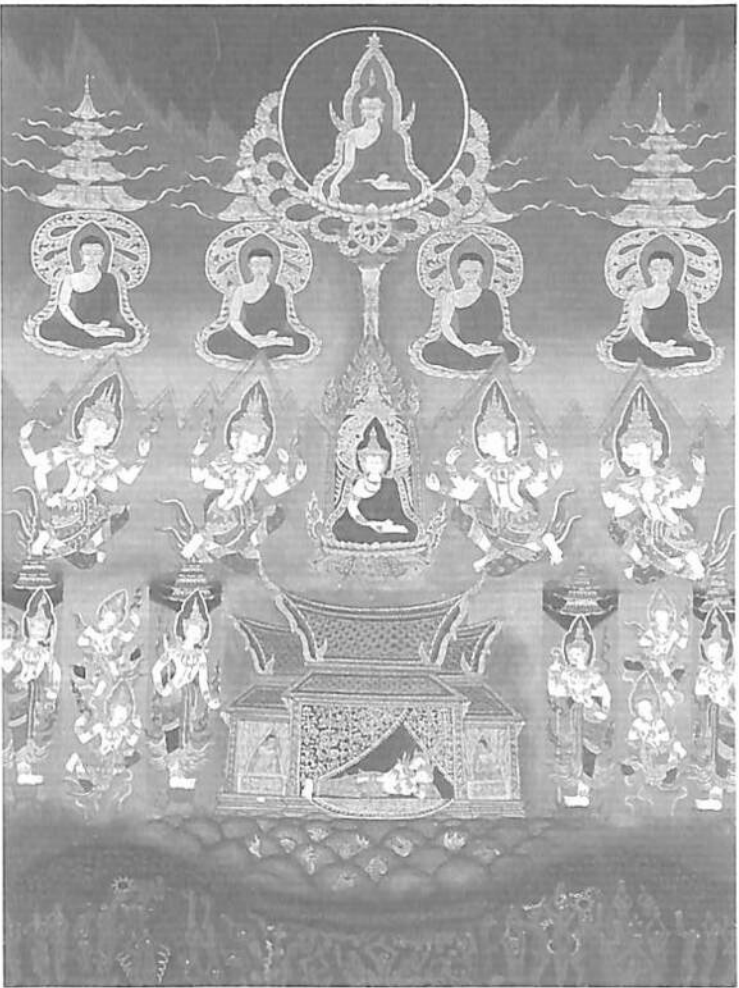
จิตรกรรมไทยทุกวันนี้หลากหลายมากจนยากที่ จะแยกประเภท ประเภทที่ใช้กันในงานประกวดจิตรกรรมบัวหลวง ของธนาคารกรุงเทพ มี ประเภทจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย ประเภทจิตรกรรมไทยประเพณี และ ประเภทจิตรกรรมไทยแบบแนวประเพณี โดยมากชาวตะวันตกจะมองคน ไทยว่าเป็นมนุษย์สองมิติ “เป็นชาวพุทธ รักแจ้ง แจ่มใส” ไม่มีความลึกแต่ ด้ เหนียวแน่นดูจิตรกรรมไทยสมัยใหม่เขา จะตะลึงใจ เมื่อเห็นมิติที่สามมิติ นั้นคือ มิติมืดท่ามกลางแสงสว่าง

จิตรกรรมไทยสมัยปัจจุบันส่วนหนึ่ง (ส่วนใหญ่) มักสะท้อนด้าน มืดของบุคลิกลักษณะและสังคม โดยให้เห็นถึงความเจ็บปวดของปัจเจกบุคลและความปวดร้าวของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงและเต็มไปด้วยความขัดแย้ง นี่เป็นบทบาทสร้างสรรค์สำคัญที่ทำให้ศิลปะปัจจุบันมีประโยชน์ มีชี วิตชีวา และมีความหมาย

ประเภทร่วมสมัย

แม้เมื่อมองโลกในแง่ดีที่สุดเช่นในภาพเฉลิมพระเกียรติ จิตรกรรม ไทย มักแสดงพระราชกรณียกิจในแง่เป็นการทรงปลดข้าแผ่นดินออกจาก ความยากจน การเอาวัดเอาเปรียบ ความว่าเหวจิตรกรประเภทนี้มักตั้งคําถามว่า “หากสมเด็จพระนางเจ้าพระทัยใส่แล้วประชาชนเหล่านี้จะเป็นอะไรไป?” ซึ่งก็เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับ “แสงสว่างท่ามกลางความมืด” Surrealism ของไทยมักถูกกล่าวหาว่า“ลอกเขามา”ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสัญลักษณ์ของศิลปะประเภทนี้มีจำนวนจำกัด ไม่หลากหลายเท่าที่คน มักคิด สัญลักษณ์ที่เห็นบ่อยคือ ชุดเสื้อผ้าในอิริยาบถต่างๆ ทั้งๆที่ไม่เห็นตัวคนที่ห่มล้นคล้ายจะถามว่า “ฉันเป็นใคร? อยู่ที่ไหน? หายไปไหน? นอกจากนี้ยังมีสัญลักษณ์แห่งความขัดแย้งทารุณ ความโหดและความขี้โกง Abstract ย่อมเข้าใจยากเป็นธรรมดา แต่ Abstract ของคนไทยมักไม่ “ขี้เล่น” หรือ “ส่ายสั่น” อย่างของฝรั่งแต่อย่างใดเป็นบางจุดที่ดูขบขัน ร้าย การข่มขู่ ความเฝ้า ซึ่งอาจสะท้อนปรัชญาพุทธ (เกิด แก่ เจ็บ ตาย) หรือความน่าเป็นห่วงของสังคม ปัจจุบันเป็นการถ่วงน้ำหนักที่จะหาว่า ศิลปะร่วมสมัยของไทย “เรียนเขามา” ก็ไม่ใช่สิ เพราะไทยได้ตั้งใจศึกษาศิลปะ สมัยใหม่จากตะวันตก และ “ศิลปะไทยประเพณี” โดยนิยามเป็นการเล่า เรื่องเก่าโดยวิธีเก่าตามครู ที่จิตรกรรมไทยสมัยนี้มีความหลากหลาย และชีวิตชีวา อาจเกิดจากตะวันออกพบตะวันตก เก้าพบใหม่ทำให้จิตรกรรม ไทยสามารถจัดการกับเรื่องเก่าด้วยกรรมวิธีใหม่ และเอากรรมวิธีเก่าไปใช้ ในทางใหม่ที่เราไม่ค่อยคาดคิด การที่จิตรกรรมไทยประเพณี“เรียนเขามา”ไม่จำเป็นต้องแก้ตัวเพราะเป็นเช่นนี้มาโดยนิตยเมดังกล่าวมาแล้ว ส่วน ประเภทร่วมสมัยย่อมใช้กรรมวิธีที่เรียนมาจากนอก (ดังกล่าวมาแล้ว) แต่ ที่สําคัญคือ เราสังเกตไม่ได้ลอกเขามาโดยตรงแบบศิลปะที่เป็นของเก่า ในตะวันตก อาจจะเป็นของใหม่สำหรับคนไทย หากจิตรกรไทยจะรับใช้ สังคมไทย ก็มิใช่ก็ที่จะนำกรรมวิธีเหล่านั้นมาใช้ หรือใครจะอ้างว่า คนไทยลอกลอก เป็นขบวนการเล็กกันแล้วในยุโรป ก็เมื่อไม่ให้ศิลปินไทยนำมาเล่น? เพราะอะไร? อาจจะเป็นขบวนการใหม่ของสังคม ของปลดปล่อยในภูมิ ภาคนั้นแล้วคนไทยไม่มีสิทธิเล่น เล่นอะไร? นอกจากนั้นแล้วจิตรกรรมไทย สมัยนี้ แม้จะใช้กรรมวิธีสากล ก็ไม่มีใครจะจริงจังสักที ก็ยังปล้ำกับปัญหา ที่โคตรผันผวนเอาหรือเล่นเล่น มาจ ชัยที่กิน

Rama IX Art Museum Foundation



ประเภทไทยประเพณี

ประเภทนี้ แบ่งได้อีกชั้นหนึ่ง คือแบบ “งาม” และแบบ “มีความหมาย” แบบ “งาม” นั้นอาจจะเต็มไปด้วยความสวยงามทางสี เส้น และเนื้อหาแต่ไม่มีความหมายลึกซึ้ง น่าจับเป็นมณฑลศิลป์มากกว่า ส่วนแบบ “มีความหมาย”มักสะท้อนความสนใจของชาวชาวสวนตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับการหมุนเวียนของพืชและสัตว์ ความอุดมสมบูรณ์ที่เกิดจากความตาย และความเฝ้าหรืออีกนัยหนึ่งอาจจะสะท้อนคำสอนของศาสนาพุทธเกี่ยวกับการเวียนเกิดตายในสังสารวัฏ งานบางชิ้นเป็นเอกสารสำคัญทางมานุษยวิทยา เพราะสะท้อนงานของเซอร์เจมส์ เฟรเซอร์ และดร การ์ล ยุง ทั้งที่จิตรกรไม่เคยศึกษาทางนี้เลย ตรงกันข้ามน่าเข้าใจว่า ญาณปุโรหิตนี้ น่าจะเกิดจากจิตใต้สำนึกของจิตรกรไทยโดยตรง แมวกับดวงจันทร์ หมายกับ การตก บาตาลกับสัตว์กึ่งมนุษย์ เกี่ยวกับเปลวเพลิง

ไทยประเพณี ยังมีอีกแบบหนึ่งซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความหมายลึกซึ้ง แต่ไม่เพียง “สวยงาม” อย่างเดียวจิตรกรส ษานี้มีกตัญญูลึกซึ้งมาก มีฝีมือและจินตนาการสูงและไม่ค่อยพอใจกับจิตรกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เขา จึงสามารถรื้อฟื้นแบบศิลปะโบราณอย่างน่าอัศจรรย์ เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ กวีเอกที่ยังวาดเขียนเขียนยาวอยู่ชยตอนต้น

ประเภทแนวไทยประเพณี

ประเภทนี้นิยามยาก แต่เป็นประเภทที่ผลิตงานน่าสนใจและเป็น งานสร้างสรรค์มากที่สุด เพราะเป็นจุดที่ศิลปะตะวันออกพบปะกับศิลปะตะวันตกได้สะดวก ทำให้สิ่งแปลกใหม่เกิดขึ้น จิตรกรอาจจะวาดเรื่องไทยประเพณีไปวาดเขียนด้วย กรรมวิธีร่วมสมัยหรือใช้กรรมวิธีแบบประเพณีเพื่อแสดงปัญหาปัจจุบัน ชวนให้เห็นของเก่าในแง่ใหม่ หรือเห็นเรื่องใหม่ในแง่ที่ไม่เคยคิดมาก่อน

จากบทความบางตอน

“แสงสว่างท่ามกลางความมืด จิตรกรรมในประเทศไทยทุกวันนี้” โดย ไมเคิล ไรท์
ศูนย์สังคิตศิลป์ ฝ่ายการประชาสัมพันธ์
ธนาคารกรุงเทพ จำกัดมหาชน
หนังสือ “บทเพลงระบาวลี” หน้า ๗4-8๐



GIATTIPONG JAIMAN

CHALONGDEJ KUPHANUMART

THITIGON BOONYAKIAT

THERTSUK LAKEDEE

NIRAMOL HOITAKU

METHA KONGSONTH

WIRUNYA DUANGRAT

WEERASUK GEUALONG

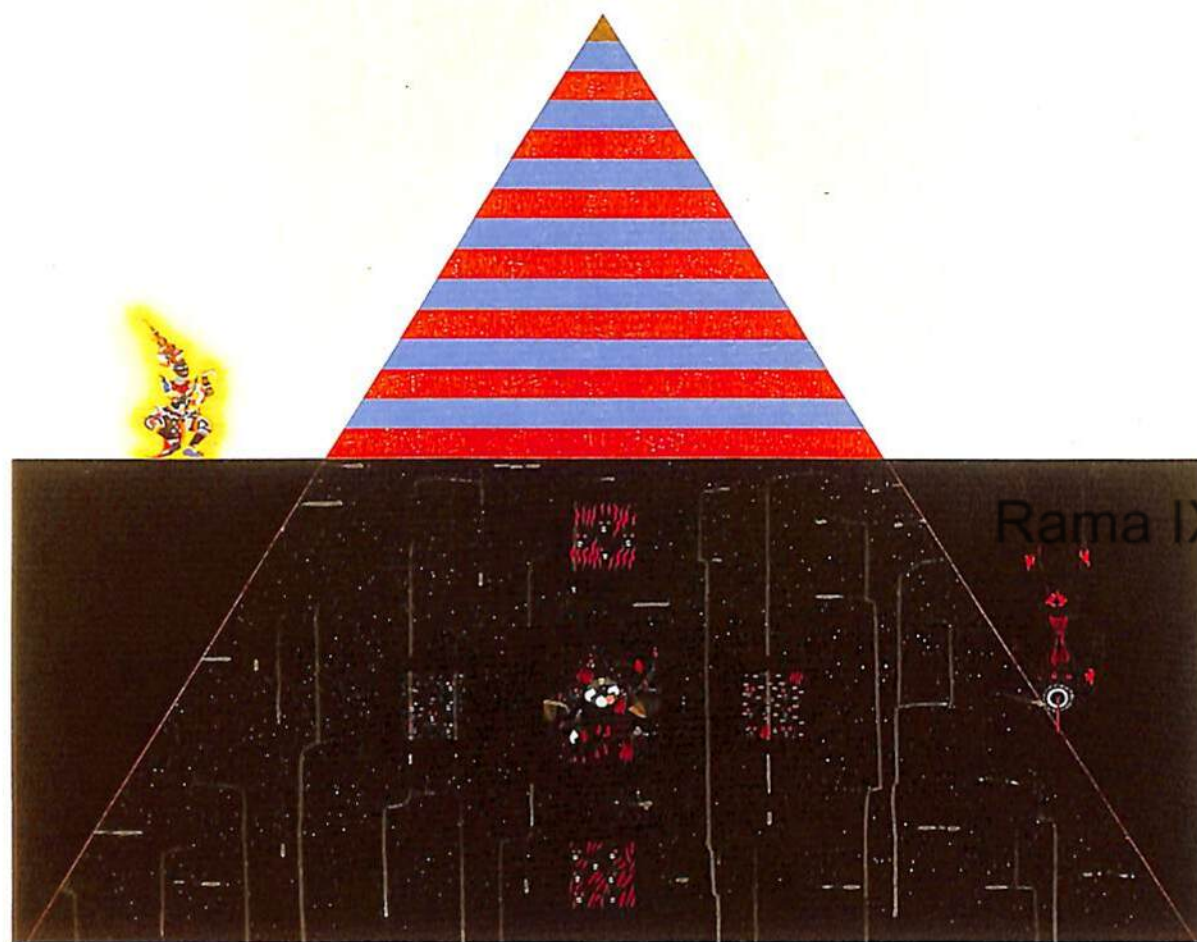
SORAYUT DUANGJAI

ARNAN RATCHAWANG-IN

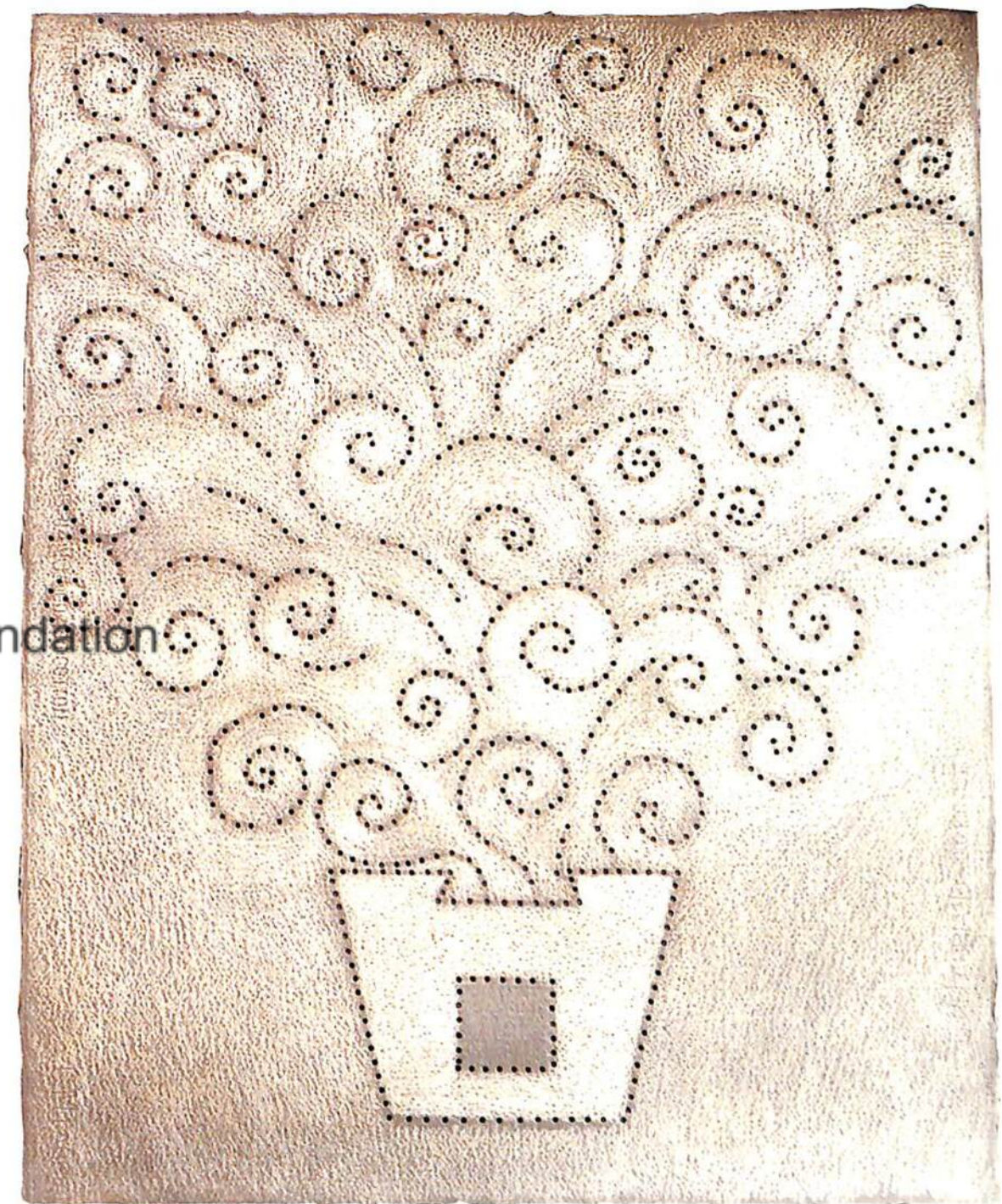
ANUROT CHANPHOSRI

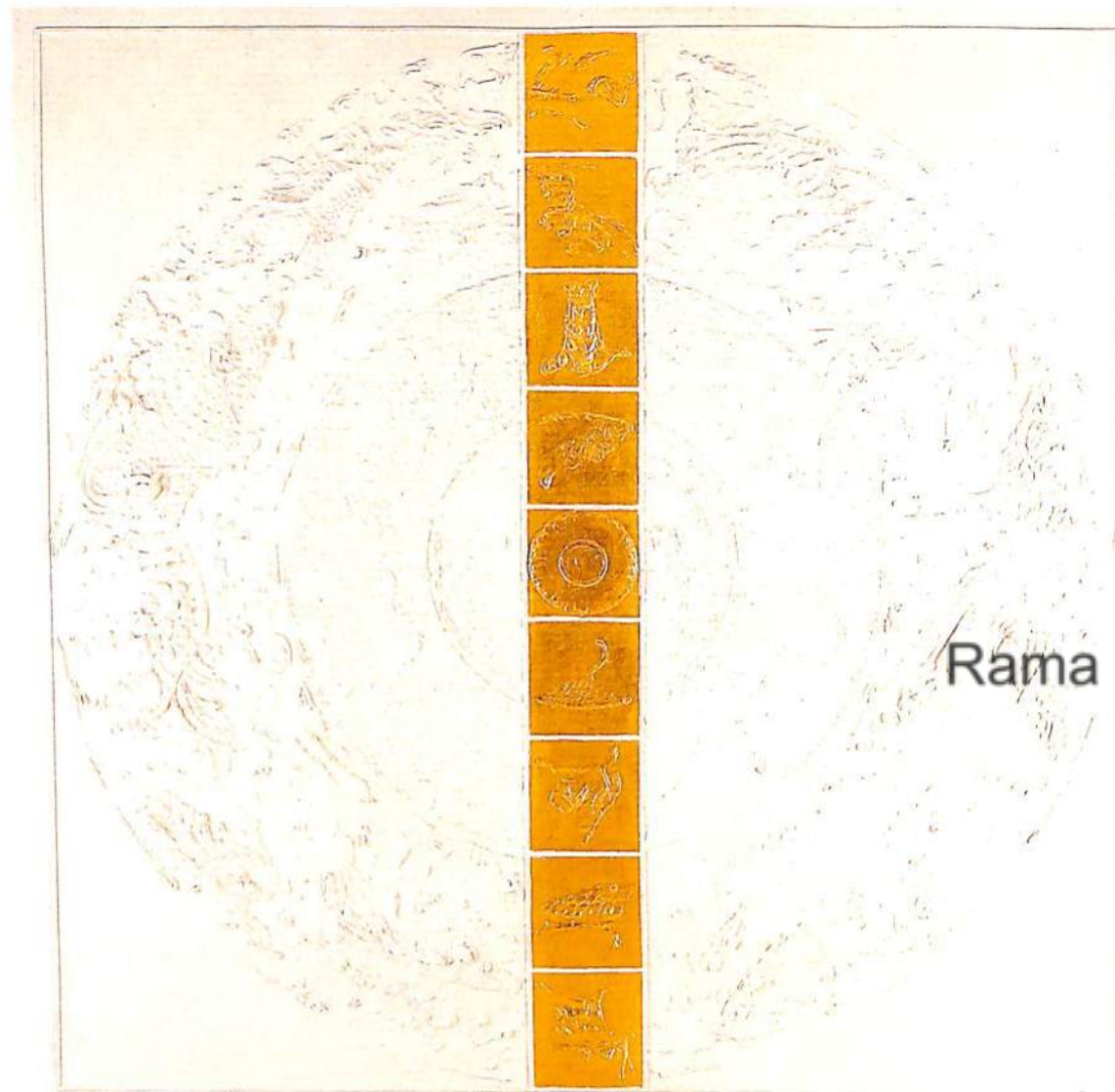
ศิลปินรับเชิญ



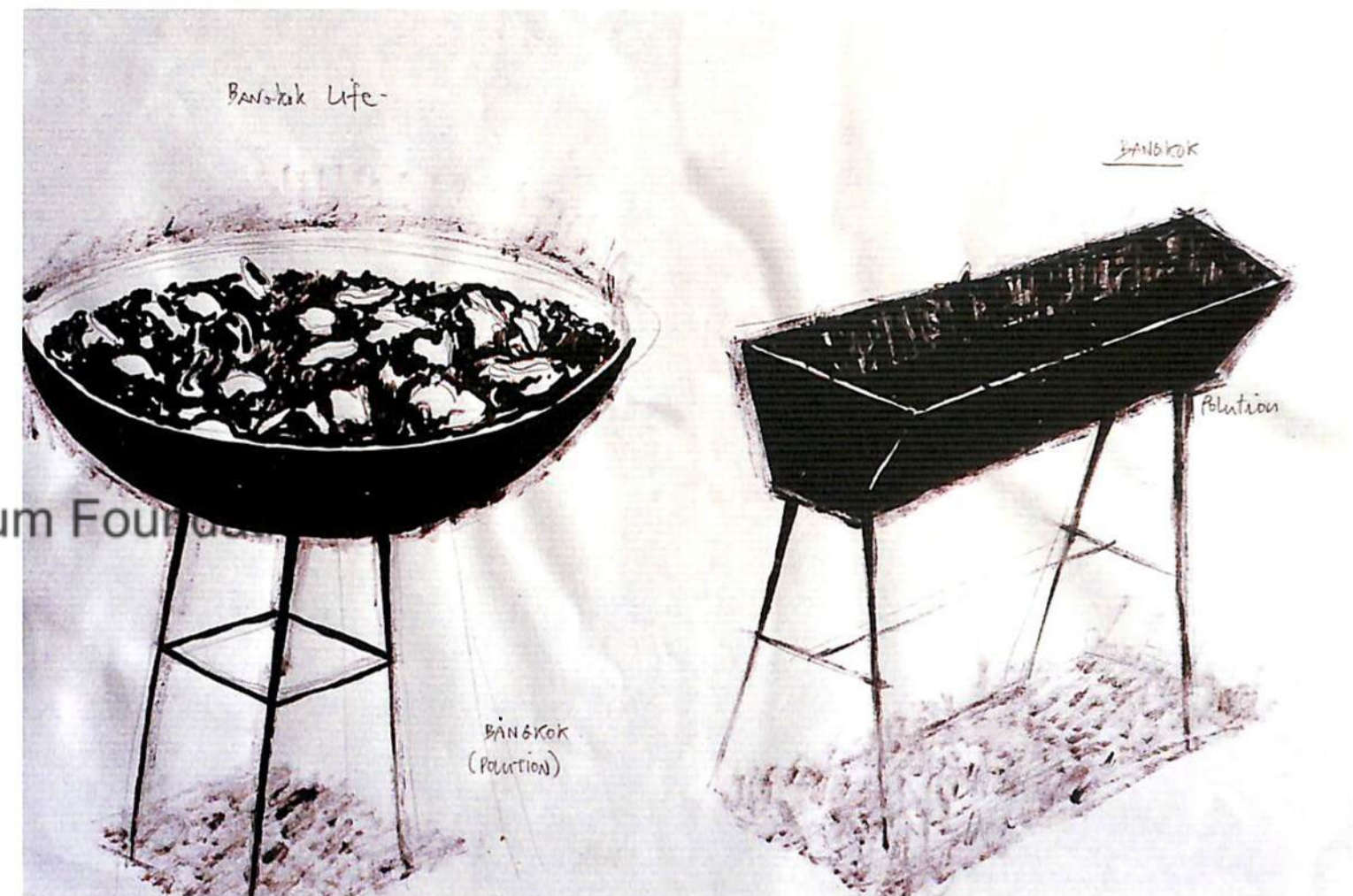


Rama IX Art Museum Foundation

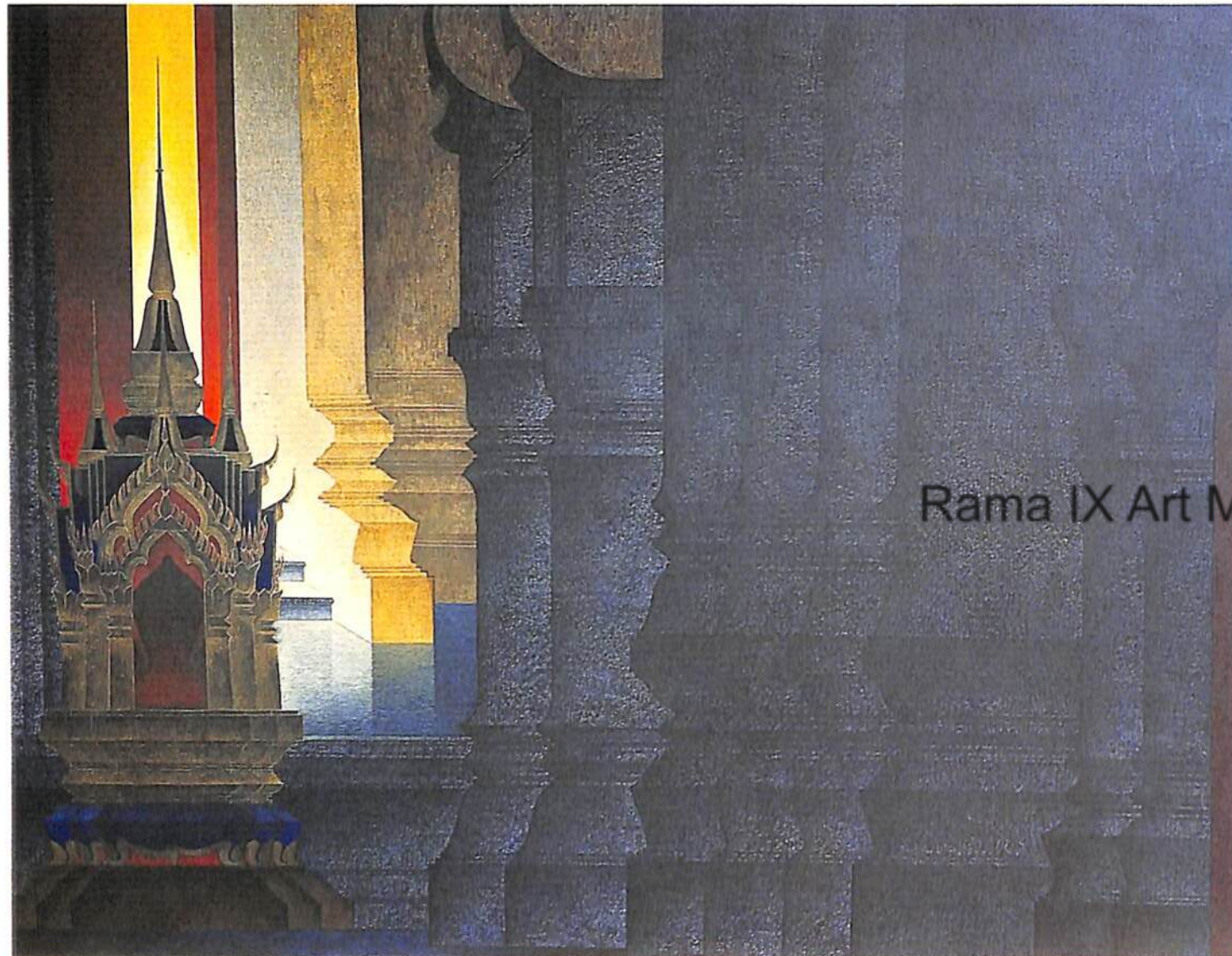




Rama IX Art Museum Foundation



BANGKOK

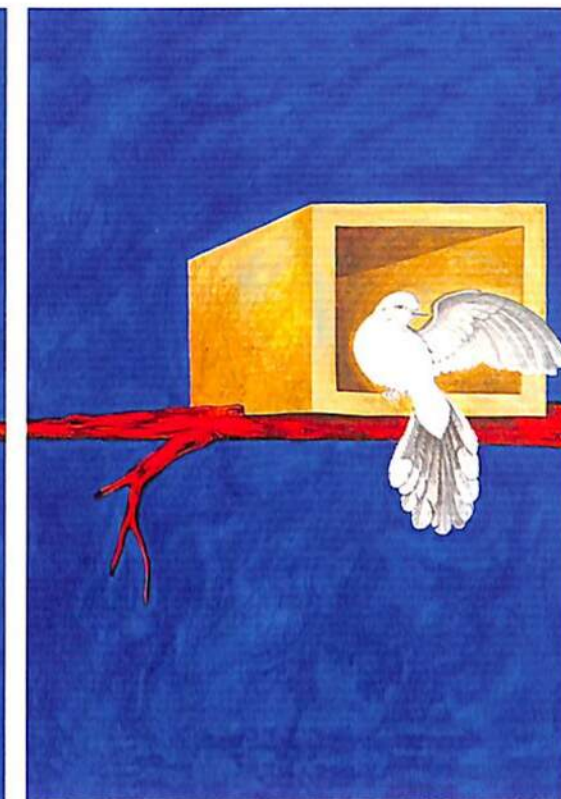
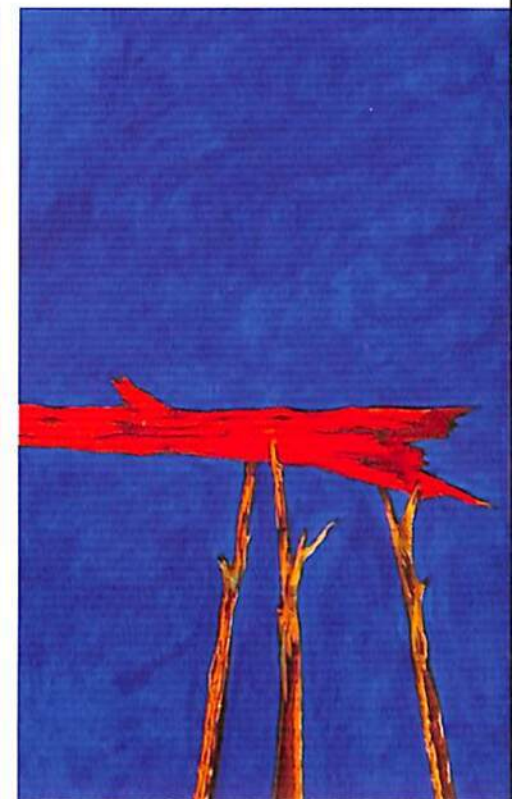


MYSTICAL FEELING

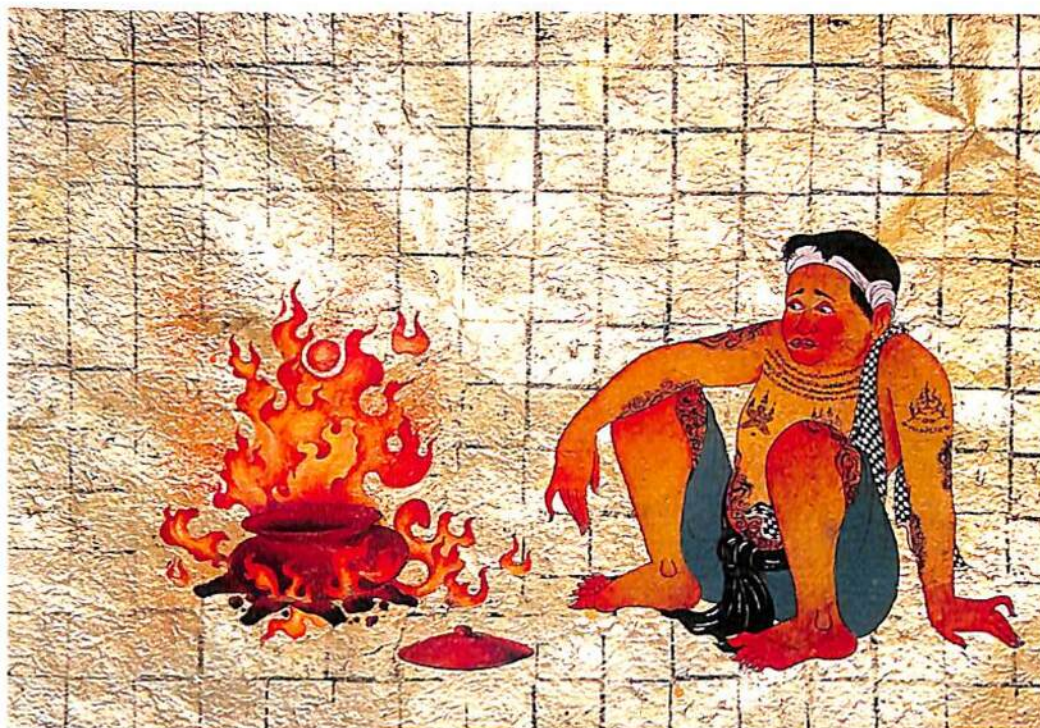
120x160 cm ACRYLIC ON CANVAS



IN MY MIND



80x180 cm ACRYLIC ON CANVAS



Rama IX Art Mus



40x60 cm อะคริลิก ทองคำเปลว บนกระดาษสา
40x60 cm อะคริลิก ทองคำเปลว บนกระดาษสา





THE FOUR LOTUS

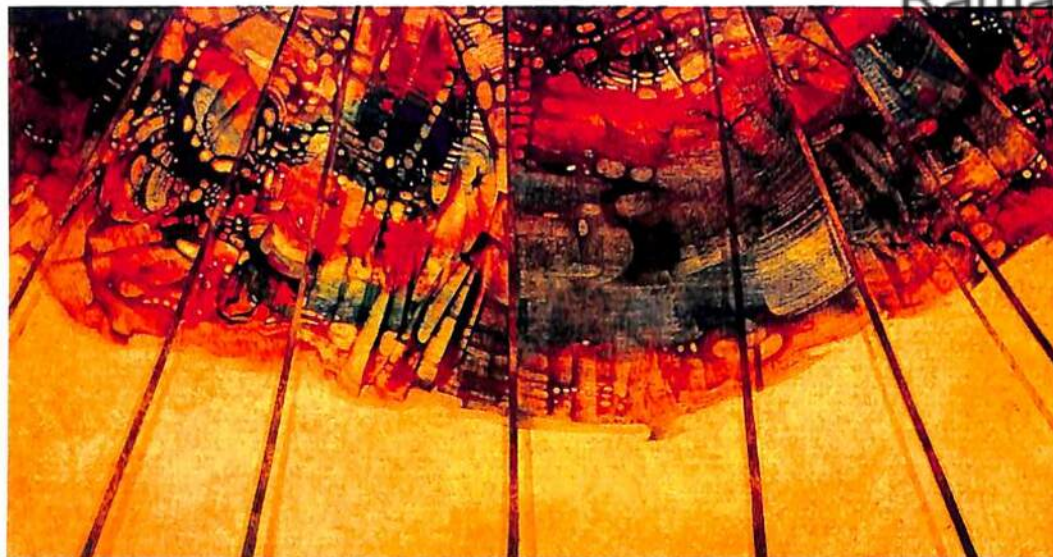
250x200 cm MIXED COLOUR, GOLDFLEAVES ON WOOD



ATMOSPHERE OF FAITH 1
ATMOSPHERE OF FAITH 2

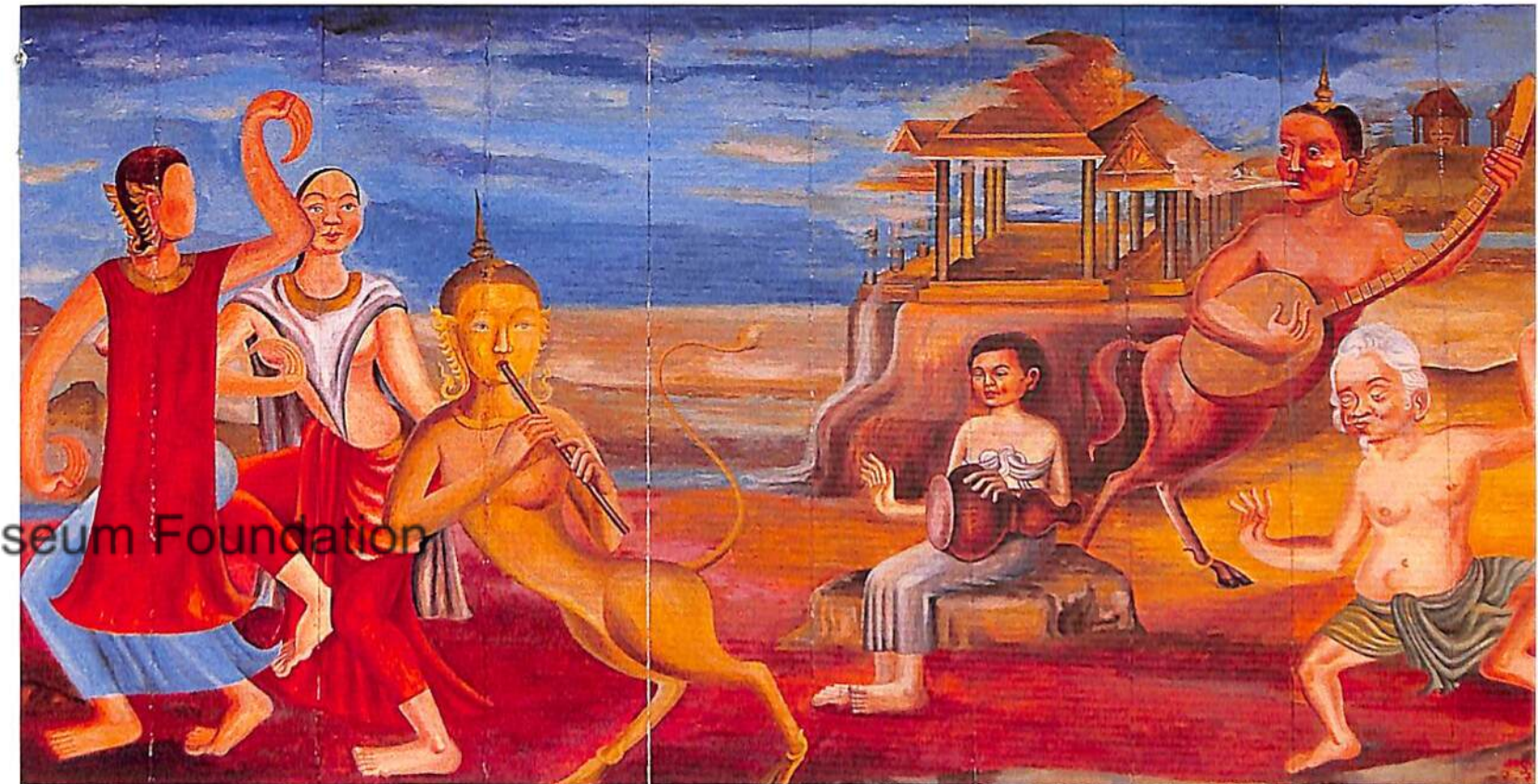


140x165 cm ACRYLIC
160x175 cm ACRYLIC



MOVEMENT OF SHADOW 1
MOVEMENT OF SHADOW 2

50x130 cm ACRYLIC
80x150 cm ACRYLIC



Rama IX Art Museum Foundation

วิมาน

" พ้องกลองครึ้น นฤโฆษ เสียงเสนาะโสตตเคว่ง ดุริยางค์ ละแวง แฉ่งฉิ่ง
คิดต็ดัดดั่งบันฑาเหวี่ โพนพาทย์ เพราะพิณเพลง เทพบรรเลง ระเบ้าบรรพ์ หรทิก มหันต์ มหิมา
อิติ อัง อื้อ แอ อัด ตามชนบ ชนัต ขว้าซ้าย ผู่สุรฉายโนมเจ็ด อากรณ์ เพรศ พราย พร้อย
สาย สอึง สร้อย สึงวาล พรณประพาฬ ประพัลสร " "

130x60 cm สีฝุ่นบนกระดาษ